

RĂSPUNS

la interpelarea doamnei deputat Mona Muscă

- conflictele din domeniul cultelor -

În esență, așa-zisele conflicte care se manifestă în domeniul vieții religioase pot fi clasificate în două categorii:

1. „Conflictele” dintre unele grupuri de credincioși ortodocși și misionari (evangheliști) neoprotestanți sau iehoviști;
2. Conflictele patrimoniale dintre Biserica Ortodoxă Română și Biserica Română Unită cu Roma (Greco-Catolică).

1. Cu privire la prima categorie, în anii 2001-2002, în țara noastră nu au fost conflicte religioase în adevăratul sens al cuvântului. Dimpotrivă, se poate afirma că relațiile interconfesionale din România au fost marcate de spiritul înțelegerii, al toleranței, al respectului reciproc și al colaborării.

Au fost, e drept, și câteva incidente de mică importanță între grupări de credincioși ortodocși și evangheliști neo-protestanți sau iehoviști. Uneori au fost antrenati în aceste incidente și preoți ortodocși. Acestea au fost reflectate și în Raportul Departamentului de Stat al Statelor Unite ale Americii privind libertatea religioasă.

În ceea ce privește implicarea noastră, trebuie subliniat faptul că Ministerul Culturii și Cultelor, pornind de la principiul constituțional al libertății religioase, a avut un rol important în menținerea unei atmosfere de armonie spirituală raportându-se în

mod echilibrat și echidistant față de toate organizațiile religioase, respectând pe deplin autonomia și libertatea acestora.

În esență, Ministerul Culturii și Cultelor s-a implicat în soluționarea acestor neînțelegeri pe baza art. 6, pct. 1, lit. b din H.G. nr. 28/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii și Cultelor, care prevede ca atribuție: „urmărește ca relațiile dintre culte să fie excluse orice forme, mijloace și acțiuni de învrăjbire religioasă și mediază relațiile în situațiile litigioase care apar”.

Pe această bază, prin cunoașterea adecvată a situației existente și printr-un dialog permanent cu reprezentanții vieții religioase, s-a reușit gestionarea eficientă a celor câteva situații de neînțelegere, astfel încât echilibrul confesional n-a fost perturbat.

În privința problemei prozelitismului, acest concept nu este definit din punct de vedere juridic, astfel că activitatea unei organizații religioase de atragere de noi adepți poate intra sub incidența art. 30, alin. 7 din Constituție numai în momentul în care prin acțiunile sale îndeamnă la ura religioasă, sau a art. 318 din Codul Penal, dacă împiedică sau tulbură libertatea de exercitare a vreunui cult religios.

2. În ceea ce privește conflictul patrimonial dintre Biserica Română Unită cu Roma (Greco-Catolică) și Biserica Ortodoxă Română, acesta este cauzat de faptul că, în anul 1948, autoritățile vremii au interzis cultul greco-catolic și au dat în folosință bisericile și casele parohiale greco-catolice parohiilor ortodoxe.

După cum se știe, după 1989, Biserica Română Unită cu Roma (Greco-Catolică) a fost relegalizată, iar pentru clarificarea situației juridice a bunurilor imobile care aparținuseră înainte de 1948 acestei Biserici a fost emis Decretul-Lege nr. 126/1990.

Acest act normativ prevede restituirea bunurilor imobile aflate în proprietatea statului, iar pentru stabilirea situației juridice a bisericilor și a caselor parohiale „care au aparținut Bisericii Române Unite cu Roma (Greco-Catolică) și au fost preluate de Biserica Ortodoxă Română se va stabili de către o comisie mixtă, formată din reprezentanții clericali ai celor două culte religioase, ținând seama de dorința credincioșilor din comunitățile care dețin aceste bunuri”, precizează art. 3 din Decretul-Lege.

Conform acestei reglementări, s-a înființat o Comisie mixtă la nivel înalt a celor două Biserici, iar pe plan local s-au creat comisii mixte de dialog la nivel eparhial.

Până în prezent Comisia la nivel înalt s-a întrunit de șapte ori (ultima oară la Arad, la 1 octombrie 2002), iar comisiile locale de câte ori a fost nevoie.

În urma acestor întâlniri, dar, mai ales, pe alte căi (înțelegeri pe plan local, acțiuni judecătorești ș.a.), Biserica Ortodoxă Română a retrocedat Bisericii Române Unite cu Roma (Greco-Catolică) cca. 160 de biserici, inclusiv trei dintre cele cinci catedrale episcopale (Blaj, Cluj și Lugoj).

Referitor la implicarea Ministerului Culturii și Cultelor în soluționarea acestui conflict patrimonial trebuie precizat din capul locului că nu este atribuția ministerului nostru de a hotărî de partea cui este dreptatea. Soluționarea conflictului este problema celor două Biserici.

Desigur că Ministerul Culturii și Cultelor a folosit mijloacele care îi stau la îndemână pentru aplanarea acestor diferende. Astfel, Biserica Română Unită cu Roma (Greco-Catolică) a fost încurajată și stimulată să construiască lăcașuri de cult în localitățile în care credincioșii săi nu au biserică. În perioada 1990-2002 s-a avizat

construirea a 240 de noi biserici, dintre care cele mai multe au fost finalizate.

De asemenea, s-a avut în vedere alocarea de fonduri bănești de la bugetul de stat pentru construirea acestor lăcașuri de cult. Numai în anul trecut s-au acordat cca. 2000 milioane lei în acest scop.

Totodată, Ministerul Culturii și Cultelor a intervenit direct în medierea unor neînțelegeri între comunitățile ortodoxe și greco-catolice. Amintim, în acest sens, că la întrunirea ierarhilor celor două culte, organizată de Ministerul Culturii și Cultelor la 5 aprilie 2002, s-a convenit ca neînțelegerile să se soluționeze pe calea dialogului. Ministerul Culturii și Cultelor a intervenit direct în medierea conflictelor din următoarele localități: Mihaiț (jud. Alba-Iulia), Ocna Mureș (Jud. Alba-Iulia), Oradea, Fegernic (jud. Bihor), Viișoara (jud. Bihor), Gruilung (jud. Bihor), Ticvaniu Mare (jud. Caraș-Severin) ș.a.

Acad. Răzvan THEODORESCU
MINISTRUL CULTURII ȘI CULTELOR

